

BMT-nin İqlim Döyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) Azərbaycanda keçirilməsi qərarı dönyünə ölkəməz etimadının, etibarının göstəricisi, bəyənəlxalq aləmdən qazandığı hərbi idarə və nüfuzun deyvənləndirilməsi idi. Ölkəmiz COP29-dək bir çox möhtəşəm tədbiro evsahibliyi etməklə də dünyada yüksək imic qazanmışdır. COP29 kimi genişmiyyətli bir tədbirin keçirilməsi üçün məhz Azərbaycanın sejməsinin başlıca səbəblərdən biri hom də enerji keçidi sahəsində fealiyyətimiz, hamiya bəlli olan "yaşlı gündəliyim" idi.

Azərbaycan COP29-a doğru addım-addım, lakin uzaqgörənlilik, inamlı, məqsəd aydınlığı ilə golmaya.

Dünyada az olko var ki, öz enerji təhlükəsizliyini tam şəkildə özü həll etmiş olsun. Prezident İlham Əliyevin çıxışlarının birində dediyi kimi: "Azərbaycanda ümumi iqtisadi artımdan danışkarək, bəzən enerji təhlükəsizliyi məsolosuna toxumalousaşılıyıq. Bu gün Azərbaycan öz enerji təhlükəsizliyini 100 faiz tömən edir və bir çox digər ölkələrin, o cümlədən Avropanın üzvlərinin də enerji təhlükəsizliyini tömən edir. Biz neft, qaz, elektrik

enerjisi, neft-kimya məhsulları ixrac edirik. Bizim planlarımıza qazın, elektrik enerjisini və neft-kimya məhsullarının ixracını böyük həcmde artırmaq daşıldır.

Azərbaycan buna, dövlətimizin başçısının sözü ilə ifadə etək, Tanrınnın bizi vəsile etdiyi, pay verdiyi enerji resursları ilə, neft, qaz sahəsində global layihələr heyata keçirməskən nail olmuşdur. Bununla yanaşı, yanacaq enerjisindən əldə olunan gəlirlərləndən somorəli istifadə ilə digər sahələri də inkişaf etdirmişdir. Bir sözə, ölkəmizdə neft kapitalı insan kapitalına çevrilir. Çoxsaylı və samballı ekoloji layihələr də heyata keçirilək ki, bunlara da sərf olunan xərclər töbük ki, neftin və qazın satışından əldə edilən vəsaitdəndir. Bütün bunlarla yanaşı, bizi xeyli vaxtdır "yaşlı enerji" ya genis məydən vərəmək üzrə döñür və işləyir. Bu sahədə artıq uğurlu start götürürüb və layihələr gerçəkşədirilir.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasının energetika sektorundan islahatların sürətləndirilmesi haqqında" 29 may 2019-cu il tarixli sərəncamı ilə verilmiş tapşırıqların icrasının tömən edilməsi məqsədilə ölkədə bərpəpaolunan enerji sahəsində yeni istehsal gücləri-

nin yaradılması və sahəyə özəl, o cümlədən xarici investisiyaların cəlb edilməsi istiqamətində Dönya Bankı Qrupuna daxil olan Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası ilə "Azərbaycanda donidə külək enerjisinin inkişafı üzrə yol xəritəsi" hazırlanıb.

"Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafı dair Milli Prioritetlər"da bölmələrdən biri məhz "Tomiz otaf mühit" və "yaşlı artım" ölkəsi" adlanır. Həmin sonnəddə deyilir ki, global əqlim inkişafçılarının məqyasını nəzərə alaraq ekoloji tömər texnologiyaların töbəqinə ehemiyətli yer verilməli, tömər enerji mənbələrindən istifadə, tullantıların tekrar emalı və çirkənmiş orazılırların bərpaşası təsviq edilməlidir. Bu, istilik effekti yaranaraq qaz emissiyasının bəyənəlxalq normalara uyğun səviyyəyə saxlanılması istiqamətində göstərilən seylər rəmətliyən təhdiddir. Bütün bunlarla yanaşı, bizi xeyli vaxtdır "yaşlı enerji" ya genis məydən vərəmək üzrə döñür və işləyir. Bu sahədə artıq uğurlu start götürürüb və layihələr gerçəkşədirilir.

Ölkənin perspektiv iqtisadi inkişafı ilə bərabər ətraf mühitin sağlamlaşdırılması, yaşlılıqların sürətli bərpaşası və artırmaları, sektörlərdən və dayanıqlı enerji mənbələrindən somorəli istifadə tömən edilməlidir. Bu prioritet daxilində strateji dövrü iki məqsədin effektiv reallaşdırılmasına nail olumluştur. Bunlardan biri yüksəkkeyfiyyətli ekoloji müütür, digəri "yaşlı enerji" məkanıdır.

► 5

COP29 Azərbaycanın bəyənəlxalq miqyasda daha bir uğuru oldu

Bu gün Azərbaycanın müxtəlif bəyənəlxalq təşkilatlarla əlaqələri bize müxtəlif qitələrin ölkələri arasında köprülər salmaq və onları gücləndirmək, eləcə də həmrəyliyi möhkəmləndirmək imkanını yaradır. Dövlət başçısı Liderlər Sammitindəki çıxışında bu məsolonu öne çəkərək demisi: "Azərbaycan Şimal ilə Cənub, Qərb ilə Şərqi qovuşduğu ölkədir və bu, tekco coğrafiya ilə bağlı deyil. Biz müxtəlif bəyənəlxalq iştirakçılar arasında siyasi, mədəni, enerji, ticari və neqliyyatlı köprülərini sala bilirik. Azərbaycanın başlıq məqaləyələrini artıq Avrasiyanın enerji və daşınmalar yollarını deyişib və məhsuldar, çoxtərəfi əməkdaşlıq formatının qurulması ilə nəticələnib".

► 6

İqlim fəalları inkişaf etmiş ölkələri maliyyə vədinə əməl etməyə çağırıblar

COP29 məkanında daha bir aksiya keçirilib

Bakıda BMT-nin İqlim Döyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) keçirilən məkəndə noyabrın 23-də iqlim fəalları növbəti etiraz aksiyası olub.

BMT-nin İqlim Döyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) keçirilən məkəndə noyabrın 23-də iqlim fəalları növbəti etiraz aksiyası olub.

► 12

COP29
Baku
Azerbaijan

Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2025-ci il yanvarın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqcularının ehtiyata buraxılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 26-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 12.3-cü və 40.1-ci maddələrinə əsasən və Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrini şöxi həyətlə komplektləşdirmək məqsədi qorara alıram:

1. 2007-ci ilədən doğulmuş və çağırış günündən (həmin gün də daxil olmaga) 18 yaşa təmam olmuş, habelə 1990-2006-cı illərdə doğulmuş, yaşı 35-dək olan, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrindən müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan möhələ hüquq olmayan və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan etibiyata buraxılsınlar.

2. "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 38.1.1-ci maddəsində nozərdə tutulmuş xidmət müddətini keçmiş müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqcuları 2025-ci il yanvarın 1-dən 30-dək etibiyata buraxılsınlar.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirliyi Kabinetinə Bərəcətin icrası üçün qanunvericiliyində nozərdə tutulmuş tədbirləri görən.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 noyabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Qərbi Azərbaycana Qayıdış üzrə Təşəbbüs Qrupunun Bəyanatı

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın Qərbi Azərbaycan məsələsi və uduruma "Qərbi Ermənistən" anlayışında paralel aparmaq cəhd qəbul edilmişdir.

Qərbi Azərbaycan məsələsi etnik təmizləməyə moruz qalmış azərbaycanlıların Ermənistana dinc, təhlükəsiz və ləyakətli şəkildə qayğısına xidmət edən insan hüquqları mövzusudur. "Qərbi Ermənistən" ifadəsi isə Ermənistən konstitusiyası və digər əsas sənədlərinə və siyasi addımlarında öz əksini tapmış ərazi iddiyasıdır.

Baş nazirin on azy sözdə uduruma "Qərbi Ermənistən" anlayışını sən altına almazı, "miflik Ermənistəndən real Ermənistana keçmək"

barədə bayanatları, əslinde, çoxdan atılmalı olan addımlardır. Lakin bu, etnik təmizləməyə moruz qalmış qərbi azərbaycanlıların sühl yolu ilə öz evlərinə qayıtmaq hüquq hesabına başa gəlməməlidir.

Bizim insan hüquqlarına əsaslanan haqqımızı ərazi iddiyası ilə müqayisə etmək yolləməzdir. Bir daha xatırladaq ki, Qərbi Azərbaycan əcması deñolordur. Ermənistən hökuməti mövzüətə edərək, qərbi azərbaycanlıların qayğısıyla bağlı bəyənəlxalq hüququn norma prinsiplərinə, o cümlədən dövlətlərin ərazi bütövliyü və suverenliyinə tam riayot olunmaqla diaqloq başlatmayı töklif etməkdir. Lakin Ermənistənən təqribənlərə qarşı ərazi iddiyası təhdif etmədir.

Baş nazir Paşinyanın belə yanlış müqayisələr aparmaq əvəzinə, icmanın diaqloq çağırışlarında cavab verməli, qərbi azərbaycanlıların təhlükəsiz və ləyakətli qayğısına təmin etməli, Ermənistən konstitusiyası və digər sənədlərdən Azərbaycana və digər qonşu dövlətlərə qarşı ərazi iddialarını derhal və qeyd-sörsüz çıxarmaq üzrədən işləməli və təhlükəli militarizasiya siyasetinə son qymalıdır.

COP29-un bağlanması plenar iclası keçirilib, bir sıra müüm qərarlar qəbul edilib

Noyabrın 23-də BMT-nin İqlim Döyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) bağlanmış plenar iclası keçirilib.

AZƏTAC xəbər verir ki, COP29-un prezidenti, Azərbaycan ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev son iki həftə orzında tərəflərin çox gərgin işlədiyini bildirib, heç kimin Bakıdan əsas məqsədizmələ bağlı yaxşı notico olda etməmək istəmədi, döyünlərin gözünə COP-a fokuslanğı dəyişib. O, yerde qalan fikir ayrılıqları ilə bağlı fəal şəkildə işləməyi xahiş edib.

► 3

Sumqayıt şəhərinin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatında xidmətləri olan şəxslərin təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq, Sumqayıt şəhərinin 75 illiyi münasibətilə qərara alırmışdır:

Sumqayıt şəhərinin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatında xidmətləri olan aşağıdakı şəxslər təltif edilsinlər:

3-cü dərəcəli "Əmək" ordeni ilə

İsmayılov Ramiz Abuzor oğlu
İsmayıev Cümşüd Rüstəm oğlu
Sadıxov Rauf İzzət oğlu

"Tərəqqi" medalı ilə

Ağayev Fuad Gülbala oğlu
Bayabov Eldəniz Mirzə oğlu
Eminov Şirvan Ələkbər oğlu

Eyvazov Eyyaz Barat oğlu
Əfəndiyev Rahib Vəqif oğlu
Əhmədova Xəvor Məmməd qızı
Hüseynov Ramiz Ağəli oğlu
İmranov Ayyaz İmran oğlu
Qasimov Əyyar Zəki oğlu
Quliyeva Sevinə Mövlud qızı
Müzəffərovə Ülviyyə Baba qızı
Rəcəbli Fərhad İzzət oğlu
Səydumov Tofiq Saydum oğlu
Süleymanov Mübariz Rəfael oğlu
Şahbazov Akif Sofar oğlu.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 23 noyabr 2024-cü il*

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 490

QƏRAR

Bakı şəhəri, 21 noyabr 2024-cü il

"Digər dövlətdə qeydiyyatda olan istismarçılardan tərəfindən istismar edilən hava gəmilərinə uçuşların təhlükəsizliyi ilə bağlı nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 22 dekabr tarixli 1058-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 15 fevral tarixli 1 nömrəli Fərmanının 2.3.19-cu yarimbondının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini qərara alırmışdır:

"Digər dövlətdə qeydiyyatda olan istismarçılardan tərəfindən istismar edilən hava gəmilərinə uçuşların təhlükəsizliyi ilə bağlı nozoratın həyata keçirilməsi Qaydası" təsdiq edilsin (olavaş olunur).

*Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri
Qərarın əlavəsi ilə www.azerbaijan-news.az və nk.gov.az saytında tanış olaraq bilərsiniz.*

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 491

QƏRAR

Bakı şəhəri, 22 noyabr 2024-cü il

"Azərbaycan Respublikasında sektorlar üzrə strateji planların hazırlanması Qaydası"nın təsdiq edilməsi və "Azərbaycan Respublikasında büdcə təşkilatlarının sektor strateji planlarının hazırlanması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında"

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 28 dekabr tarixli 571 nömrəli Qərarının təsdiq edilməsi barədə

"Ortamüddəti xərclər cərvəvəsinin tətbiqi, program və nəticəsəsli büdcə mexanizmının keçid islahatlarının genişləndirilməsi və bundan ərolə gələn bəzi məsələlərin tənzimlənməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 3 may tarixli 54 nömrəli Formanının 3.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini qərara alırmışdır:

1. "Azərbaycan Respublikasında sektorlar üzrə strateji planların hazırlanması Qaydası"nın təsdiq edilməsi barədə

2. "Azərbaycan Respublikasında büdcə təşkilatlarının sektor strateji planlarının hazırlanması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 28 dekabr tarixli 571 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 12 (II kitab), maddə 2761 (Cild I) təsdiq edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi:

3.1. bu Qərarın tətbiqi ilə bağlı müvafiq sektorlara üzrə aparıcı qurumların sektorlara üzrə strateji planlarının, həbelə həmin sektorlarda fəaliyyəti olan toskılıqların sektorlara üzrə büdcə planlarının tərtibi, icrasına daşınır hesabatlılığı və monitörinqi sahəsində təlimatlandırma və koordinasiyalı işin təşkilinə təmin edilməsi məqsədilə "Sektorlara üzrə strateji planların və büdcə planlarının tərtibinə dair metodoloji Təlimat"ı Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini ilə razılılaşdırmaqla üç ay müddətində təsdiq etsin;

3.2. bu Qərardan ərolə gələn digər məsələləri həll etsin.

*Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri
Qərarın əlavəsi ilə www.azerbaijan-news.az və nk.gov.az saytında tanış olaraq bilərsiniz.*

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

QƏRAR

Bakı şəhəri, 23 noyabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzinin təsdiq edilməsi, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzinin yaradılması haqqında" 2019-cu il 30 iyul tarixli 335 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi və "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzi publik hüquqi şəxsin strukturunun, işçilərinin say həddinin, onların əməkhaqlarının məbləğinin (vəzifə maaşının, vəzifə maaşına əlavələrin, mükafatların və digər ödənişlərin) təsdiq edilməsi və əməyin ödənişi fondunun müəyyən edilməsi haqqında" 2019-cu il 17 aprel tarixli 175 nömrəli Qərarının təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Dövlət Tərcümə Mərkəzinin və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 21 noyabr tarixli 368 nömrəli Sərəncamını 2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini qərara alırmışdır:

1. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzinin təsdiq edilsin.

2. "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin ya-

radılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 30 iyul tarixli 335 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 7, maddə 1357 (Cild I); 2024, № 1, maddə 108, № 2, maddə 209, № 3, maddə 306) 2-ci və 3-cü hissələri təsdiq edilsin.

3. "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 17 aprel tarixli 175 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 4, maddə 768 (Cild I); 2024, № 1, maddə 107, № 3, maddə 306) təsdiq edilsin.

kasi Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 17 aprel tarixli 175 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 4, maddə 768 (Cild I); 2024, № 1, maddə 107, № 3, maddə 306) təsdiq edilsin.

*Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri*

COP-ların ən mükəmməli 29-cusu oldu

November 1

COP-ların Azərbaycan zirvəsi

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) Azərbaycanda keçirilməsi qərarı dünənən ölkəmizə etimadının, etibarının göstəricisi, bəyənəlxalq aləmdə qazanmış hərəkət və nüfuzun dəyərləndirilməsi idi. Ölkəmiz COP29-dək bir çox möhtəşəm tədbirə evsahibliyi etməklə də dünyada yüksək imic qazanmışdır. COP29 kimi genişmiqyaslı bir tədbirin keçirilməsi üçün məhz Azərbaycanın seçiləsinin başlıca səbəblərindən biri həm də enerji keçidi sahəsindəki fəaliyyətimiz, hamıya bəlli olan "yaşıl gündəlik"imiz idi.

Azərbaycan COP29-a doğru addım-addım, lakin uzaqgörənlilik, inamlı, məqsəd aydınlığı ilə gəlməşdi.

Dünyada az olxə var ki, öz enerji tohlükəsizliyini tam şökildə özü həll etmiş olsun. Prezident İlham Əliyevin çıxışlarında birində dediyi kimi: "Azərbaycanda ümumi iqtisadi artımdan danışarkən biz enerji tohlükəsizliyi məsələsinə toxunmalıyıq. Bu gün Azərbaycan öz enerji tohlükəsizliyini 100 faiz təmin edir və bir çox digər ölkələrin, o cümlədən Avropa İttifaqının üzvlərinin də enerji tohlükəsizliyini təmin edir. Biz neft, qaz, elektrik enerjisi, neft-kimya məhsulları ixrac edirik. Bizim planlarımıza qazın, elektrik enerjisinin və neft-kimya məhsullarının ixracını böyük həcmde artırmaq da xildir".

Azərbaycan buna, dövlətimizin başçısının sözü ilə ifadə etsək, Tanrınmı bizi vəsiplə etdiyi, pay verdiyi enerji resursları ilə, neft, qaz sahəsində qlobal layihələr həyata keçirməklə nail olub. Bununla yanaşı, yanacaq enerjisindən əldə olunan gelirlərdən somorəli istifadə ilə digər sahələri də inkişaf etdirmişdir. Bir sözələ, ölkəmizdə neft kapitalı insan kapitalına çevrilib. Coxsaylı və sanballı ekoloji layihələr də həyata keçirilib ki, bunlara dər夫 olunan xərclər több ki, neftin və qazın satışından əldə edilən vəsaitdəndir. Bütün bunlara yanaşı, biz xeyli vaxtdır "yaşıl enerji"ye geniş meydən vermək üzündə düşüñür və işləyirik. Bu sahədə artıq uğurlu start götürülüb və layihələr gərcəkşədirilirib.

Xatırladıq ki, Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasının energetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında" 29 may 2019-cu il tarixli sərəncamı ilə verilmiş tapşırıqların icrasının təmin edilməsi məqsədilə ölkədə bərpaolunan enerji sahəsində yeni istehsal güclərinin yaradılması və sahəyə özel, o cümlədən xarici investisiyaların cəlb edilməsi istiqamətində Dünya Bankı Qrupuna daxil olan Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası ilə "Azərbaycanda dənizdə külək enerjisinin inkişafı üzrə yol xəritəsi" hazırlanıb.

"Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafə dair Milli Prioritetlər" də bölmelərdən biri məhz "Təmiz ətraf mühit və "yaşıl artım" ölkəsi" adlanır. Həmin sənəddə deyilir ki, qlo-

bal iqlim dəyişiklərinin miqyasını nəzəra alaraq ekoloji təmiz texnologiyaların tətbiqincən əhəmiyyəti yer verilməli, təmiz enerji mənbələrindən istifadə, tullantıların tekrar emalı və çirkənlərin orazıların bərpası təşviq edilməlidir. Bu, istilik effekti yaradan qaz emissiyasının bəyənəlxalq normalara uyğun soviyyədə saxlanılması istiqamətində göstərilən seylərə mühüm töhfə olacaqdır.

Ölkenin perspektiv iqtisadi inkişafi ilə bərabər, ətraf mühitin sağlamlaşdırılması, yaşlılıqların sürətli bərpası və artırılması, su ehtiyatlarından dayanıqlı enerji mənbələrindən somorəli istifadə təmin edilməlidir. Bu prioritet daxiliyində strategi dövrə iki məqsədin effektiv realasdırılmasına nail olunmalıdır. Bunaqlardan biri yüksəkkeyfiyyətli ekoloji mühit, digəri "yaşıl enerji" məkanıdır.

Bərpaolunan enerjide texniki potensialımız quruda 135 giqvat və dənizdə 157 giqvat təşkil edir. İndiyədək bu istiqamətdə görülen işlər barədə deməyə də söz var. Belə ki, öten il Birleşmiş Ərəb Əmirlərinin "Masdar" şirkətinin tikdiyi 230 meqavatlıq "Qaradağ" Güneş-Elektrik Stansiyası istifadəyə verilib. Səudiyyə Ərəbistanının "ACWA Power" şirkəti isə hazırda 240 meqavatlıq külək enerjisi stansiyasını tikir. COP29-un davam etdiyi günlərdə Cəbrayıllı rayonunda Birləşmiş Krallığın BP şirkəti ilə 240 meqavatlıq "Şəfqət" Güneş-Elektrik Stansiyasının təməni qoyulub.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur, eləcə də Naxçıvan Muxtar Respublikası dövlət başçısı tərəfindən "yaşıl enerji" zonaları elan edilib. Bunaqla yanaşı, bərpaolunan enerji layihələrimiz getdikcə dər夫 da çox bölgəni əhatə etməkdədir. Cəri il iyundan 4-də "Bakı-Ekspo" Mərkəzində Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində keçirilən 29-cu Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz və 12-ci Xəzər Beynəlxalq Energetika və "Yaşıl Enerji" sərgilərinin açılışı zamanı Prezident İlham Əliyev və Birleşmiş Ərəb Əmirlərinin sonayə və yüksək texnologiyalar naziri Sultan Əhməd Əl-Cəbir Nefçələ, Bilsəvət gənəş-elektrik stansiyalarının və Abşeron-Qaradağ Külək-Elektrik Stansiyasının təməlini qoydular.

Ümumiyyətlə, 2030-cu ilə qədər ölkəmizdə təxminən 6 giqvatlıq günəş, külək və hidroenerji stansiyalarının tikilməsi nəzərdə tutulur. Lakin bu, planlarımızın hamısı deyil, cünki 10 giqvatlıq bərpaolunan enerji layihələri üzrə müqavilələr və anlaşma memorandumları imzalanıb. Külək və günəş enerjisi layihələrinə hesabına elektrik enerjisinin quraşdırılmış gücündə bərpaolunan enerjinin payı 2027-ci ildə 33 faizə, 2030-cu ildə isə 35,5 faizə yüksələcək.

Bütün bu və digər nailiyyətlərimiz COP29 zirvəsindən dər夫 aydın görünür. On minlərlə qonağımız tədbirin mükəmməl təşkilini görəməklə, qlobal çağırışlarını eşitməklə yanaşı, həm də "yaşıl enerji" strategiyamızla daha yaxından tanış oldu.

*Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"*

Dünya ekoloqlarının Bakı sammiti

COP29 Azərbaycanın beynəlxalq miqyasda daha bir uğuru oldu

Artıq başa çatan COP29
Azərbaycanın beynəlxalq
müstəvidəki böyük siyasi qo-
ləbəsi, irimiqyaslı diplomatik
uğuru oldu - ham bələ bir
mötəbər tədbirin keçirilmə-
sinin ölkəmizə həvalə edil-
məsi, ham qlobal konfransın
yüksek səviyyədə təşkil
həm də bir il bəzə qarşı ap-
arılan haqsız və qorazlı göz-
dənsənlər kampaniyasına
dövlətimizin sənə gərməsi ba-
xımızndan...

Dünya bir daha bizim imkan və
bacarıqlarımızın, dövlət və qeyri-hök-
kumet sektorunun harmonik əmək-
daşlığının, vətəndaşlarımızın intellek-
tual səviyyəsinin, ümumiyyətin işi in-
san potensialımızın gücünün və pers-
pektivlərinin şahidi oldu. İştirakçı-
ların kütləviliyi və beynəlxalq aləm-
diqotini özüne cəlb etməsinə görə
COP29 şübhəsiz ki, bu qəbəldən olan
ən uğurlu mötəbər şəhəriyəti təd-
birlərindən biri kimi tarixə düşdü.

Azərbaycanın "yaşıl gündəliyi",
multikulturalizm siyaseti və qlobal
enerji tohľükosluğunu verdiyi töhfələr
dayanıqlı inkişaf yolunda olduğum-
uzu bir daha təsdiqlədi, ölkəmizin
öz tarixini vo milli maraqlarını qoru-
yaraq qlobal proseslərə neçəfələr
şəkildə qoşulduğunu göstərdi. Bu
yanaşma Azərbaycanın enerji və logis-
tika mərkəzi kimi mövqeyini daha da
gülendirdi. COP29-un keçirilməsi
üçün ideyal platforma toqquşdırıldı.

Bu gün Azərbaycanın müxtəlit
beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələri biza
müxtəlit qitələrin ölkələri arasında
köprülər salmaq və onları gücləndirmək,
eləcə də həmrəyli mühkəm-
ləndirmək imkanını yaradı. Dövlət
başçısı Liderlər Sammitindəki çıxış-
ında bu məsələni önə çəkərək demisi: "Azərbaycan Şimal ilə Cənub, Qorb
ilə Şərqi qoşuşduğu ödəkdi və bu,
təkcə coğrafiya ilə bağlı deyil. Biz
müxtəlit beynəlxalq iştirakçılar ar-
asında siyasi, mədəni, enerji, ticari və
nəqliyyat köprülərinin sala bilerik.
Azərbaycanın başlığı meqalayıcı-
lər artıq Avrasiyanın enerji və daş-
malar yollarını doğayıb vo mohsulardan,
çox torfli əməkdaşlıq formatının qu-
rulması ilə nəticələnib".

Dövlətimiz inkişaf etmiş və inki-
şaf edən ölkələr, Qlobal Cənub və
Qlobal Şimal arasında ümumi anlaş-
maya nail olmaq üçün bundan sonra
da olindan gelən edecəyini bəyan etdi.
Bütün bu amillərlər yanaşı, COP29
Azərbaycanın hem do uzun illərdə
apardığı ədalət uğrunda mübarizəsin-
de nail olduğunu simvolik zəfərdir. Bu
yənələndirən dəyil, hər bir vətənda-
şının COP29 zəfəridir.

İntellektual potensialımızın dünyaya nümayışı

Bakıda yüksək səviyyədə keçirilən COP29-u səciyyələndirən mühüm
xüsusiyyətlərdən biri odur ki, Azə-
rbaycan qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Ölkəmiz bu beynəlxalq müstəvinin
yaradığı imkanlardan maksimum yar-
aralanaraq bərpələnən, yaxud ekoloji
cohdən təmiz enerji mənbələrinin
istismarı sahəsində ciddi addımlar at-
maga nail oldu. COP29 çərçivəsində
dünyanın müxtəlit ölkələrini təmiz
edən tanımış şirkətlərin imzalanara-
nıqəvili və sazılışə Azərbaycana
nəinki enerji hasilatı, habelə bütün iqtisadiyyatın
təkər evsahibliyilə edən tərəf deyildi.
Azərbaycanın qlobal ekoloji problemlərin
çözülməsi üçün təşkil edilmiş konfrans
təkər

Azərbaycandan dünyaya "yaşıl çağırış"lar

COP29 energetiklər üçün də səmərəli oldu

"Azərenerji" ASC qlobal iqlim konfransında beynəlxalq əlaqələrini daha da genişləndirdi

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) öz işini başa vurdu. Bakı Olimpiya Stadionunda 196 ölkənin nümayəndələri COP29 çərçivəsində dünyamızın yaşılaşması yolunda həmrəy olular. COP29-un "yaşıl zona"nda yaradılan yerli və xariçi ölkə pavilyonlarındakı panel yığıncaqlarında müzakirə olunan məsələlər iqlim dəyişmələri, ətraf mühitin qorunması kimi mövzularla yaddaşlarda qaldı.

COP29 çərçivəsində "Azərenerji" və "Azərişq" "yaşıl zona"da geniş pavilyonla təmsil olundu. Burada ziyançılar marketlər və hazırlanmış toqdimatlar üzərindən geniş məlumatlar verilməkən yanşı, tanıtım bukletləri və kataloqlar da paylanırdı. "Azərenerji" tərəfindən görülen dekarbonizasiya tədbirləri, "yaşıl enerji zonası" elan edilən Qarabağ və Şərqi Zəngozurda 4 il-dən az müddətdə təməni güci 270 meqavat olan 32-sü elektrik stansiyasının tikiləmisi ilə bağlı məlumatlar qonaqların geniş maraqlına səbəb olundu.

Pavilyonda daha çox diqqət çəkən Qarabağ və Şərqi Zəngozurun xörəkisi idi. Xərətin COP29-da nümayis olunmasının sebəbindən "Azərişq" ASC-nin Tədris və İnnovasiyalar Mərkəzinin "Yaşıl enerji" kafedrasının müdürü Aysel Həmidova belə söylədi: "Məlumdur ki, Prezident İlham Əliyev Qarabağ və Şərqi Zəngozuru "yaşıl enerji zonası" elan edib. Qarabağda illerde bu ərazilə tamamilə su, külək və güneş-elektrik stansiyalarından alınan enerji ilə temin olunacaq. Bu gün ölkəmizdə borpələnən enerjinin potensialı 20 faizdən bir az çoxdur. 2030-cu il kimi bu potensialı 30 faizo qatdırmaq nəzərdə tutulur. Hazırda Qarabağ regionunda ümumi güci 270 MVT olan 32 sü elektrik stansiyasında "yaşıl enerji" istehsal edilir. Bu da onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda "yaşıl enerji" layihələri iqlim dəyişmələrinə qarşı mübarizədə ohoymiyotlu rol oynayın".

Qeyd edək ki, öton iki həftədə "Azərenerji" və "Azərişq" ASC-lrin çoxlu sayda toqdimat mərasimləri keçirilib. Tədbirlərdə əsasən ekologiyaya müsbət təhsil və texnologiyaların tətbiqi ilə inovativ yanaşmalar nümayiş olunub. Elektrik xələrinin və yanacaqdoldurma məntəqələrinin monitorinqi, eləcə də güneş panellərinin yarımstansiyalar üzərində quraşdırılması prosesini "Azərişq", istehsalla bağlı məsələləri işlə "Azərenerji" təqdim edib. "Yaşıl zona"da beynəlxalq enerji şirkətlərinin rəhbərləri ilə bir neçə

görüş keçirən "Azərenerji" tərəfindən 6 tədbir, 5 imzalanma mərasimini baş tutub.

Tədbirin ikinci günü Səudiyyə Elektrik Şirkətinin başçısı Xalid Əli Hamidi ilə "Azərenerji" ASC-nin rəhbəri Baba Rzayev arasında imzalanarı anlaşma memorandumu COP29 çərçivəsində hazırlanmış mü Hüsnü hadisə idi. Bu sonəd əsasən borpələnən enerji mənbələrinin enerji sistemində integrasiyası, enerji monitorinqi, planlaşdırma və digər sahələri əhatə edən anlaşma memorandumu imzalandı.

Eko loji problemlərin planetdə yaratdığı təhlükələrin qarşısının alınması yolları, eləcə də "yaşıl enerji" ilə bağlı mövcud dövlətlərinə narahat edən məsələlər üçün COP29-un fəaliyyət gündəliyində də qararlı yer almışdı. Bu baxımdan Azərbaycanın energetik sektorunu COP29-da təmsil edən "Azərenerji" iki həftə ərzində iñini "dolu-dolu" başa vurdur, xüsusilə de beynəlxalq əlaqələrinin genişləndirməsi fürsəti qazandı. İtalyanın "Ansaldo Energia" şirkəti ilə imzalanan sonəd də böyük əhəmiyyət kəsb etdiyi üçün bu faktı qeyd etməyi lazımlı bilirik. "Azərenerji" ilə "Ansaldo Energia" arasında dekarbonizasiya, kadr hazırlığı, karbon-tutma, "yaşıl hidrogen", kiçik modul reaktorları və başqa istiqamətləri əhatə edən anlaşma memorandumu borpələnən enerji keçidinə müümən töhfə verəcək.

Daha sonra hər iki şirkətə "SOCAR Trading" da qoşulub və tədbirlər arasında karbon kreditlərinə dair üçtərəfli sonəd imzalanıb. Sonədə əsasən "Ansaldo Energia" şirkəti Kəlbəcor rayonunda "Azərenerji" tərəfindən tikilərk istismara verilən "Çıraq-1", "Çıraq-2", "Soyuqbulaq", "Qamışlı" və "Meydan" kiçik su-elektrik stansiyalarında istehsal edilən sıfır emisiyalı elektrik enerjisi üzrə gölöcəkdə yaradılacaq karbon kreditlərini almaq niyəti təsdiqləyib. Qeyd edək ki, Qarabağ və Şərqi Zəngozurda həyata keçirilecek bu layihə Azərbaycandan karbon kreditləri üzrə könlüllü bazarda iştirak üçün müraciət edilən ilk layihələrdəndir.

Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"

Pant, şirkətin Türkiye və Mərkəzi Asiya üzrə prezidenti İsmayıll Yamangilin "Azərenerji" ASC-nin pavilyonunu ziyarət edərək Baba Rzayevlə görüşünü de qeyd etməsən olmaz. Görüşdə mövcud əlaqələr və perspektiv layihələrətrafında müzakirələr aparılıb. Sonda "Schneider Electric" və "Azərenerji" ASC arasında borpələnən enerji mənbələrinin enerji sistemində integrasiyası, enerji monitorinqi, planlaşdırma və digər sahələri əhatə edən anlaşma memorandumu imzalandı.

Eko loji problemlərin planetdə yaratdığı təhlükələrin qarşısının alınması yolları, eləcə də "yaşıl enerji" ilə bağlı mövcud dövlətlərinə narahat edən məsələlər üçün COP29-un fəaliyyət gündəliyində də qararlı yer almışdı. Bu baxımdan Azərbaycanın energetik sektorunu COP29-da təmsil edən "Azərenerji" iki həftə ərzində iñini "dolu-dolu" başa vurdur, xüsusilə de beynəlxalq əlaqələrinin genişləndirməsi fürsəti qazandı. İtalyanın "Ansaldo Energia" şirkəti ilə imzalanan sonəd də böyük əhəmiyyət kəsb etdiyi üçün bu faktı qeyd etməyi lazımlı bilirik. "Azərenerji" ilə "Ansaldo Energia" arasında dekarbonizasiya, kadr hazırlığı, karbon-tutma, "yaşıl hidrogen", kiçik modul reaktorları və başqa istiqamətləri əhatə edən anlaşma memorandumu borpələnən enerji keçidinə müümən töhfə verəcək.

Daha sonra hər iki şirkətə "SOCAR Trading" da qoşulub və tədbirlər arasında karbon kreditlərinə dair üçtərəfli sonəd imzalanıb. Sonədə əsasən "Ansaldo Energia" şirkəti Kəlbəcor rayonunda "Azərenerji" tərəfindən tikilərk istismara verilən "Çıraq-1", "Çıraq-2", "Soyuqbulaq", "Qamışlı" və "Meydan" kiçik su-elektrik stansiyalarında istehsal edilən sıfır emisiyalı elektrik enerjisi üzrə gölöcəkdə yaradılacaq karbon kreditlərini almaq niyəti təsdiqləyib. Qeyd edək ki, Qarabağ və Şərqi Zəngozurda həyata keçirilecek bu layihə Azərbaycandan karbon kreditləri üzrə könlüllü bazarda iştirak üçün müraciət edilən ilk layihələrdəndir.

"Maliyyələşdirmə önemlidir, lakin bütün ölkələr "yaşıl enerji"yə keçməyə hazır deyil"

"Dünya ölkələrinin nümayəndələrinin BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) üçün Azərbaycanın paytaxtı Bakıda toplamağı və iqlim dəyişkiliyinin fəsədləri barosunda öz həll yollarını paylaşmayı təqdirətiyidir".

Bu fikirləri AZERTAC-a müsahibəsində Lüksemburq nümayəndə heyətinin üzvü Matye Lor deyib.

O bildirib ki, idiki və gelecek nümayənlərinin bu planetdə həyatda qala biləməsi üçün siyasi iradəyə sahib olmaq lazımdır: "Təbii ki, maliyyələşdirmə önemlidir. Lakin bütün ölkələr "yaşıl enerji"yə keçməyə hazır deyil".

Matye Lor COP29-da fəaliyyət göstərən könlüllərin çox yaxşı çalışdığını, təşkilatı cəhdən hər şeyin çox yaxşı olduğunu qeyd edib.

"COP29-da məqsədimiz əməkdaşlıq və iqlim dəyişkiliyilə ilə mübarizəyə dəstəkdir"

"COP29-da iştirakım əsas səbəbi Afrika qrupu danışçıları, digər ölkə və təşkilatlarla əməkdaşlıq edərək Qambiyadan üzləşdiyi çətinlikləri diq-qota qatdırmaqdır".

Bu fikirləri COP29-da iştirak edən Qambiyanın yumşaltma iş programı üzrə baş danışçısı və Milli Təyin Edilmiş Təhdifər (NDC) üzrə müsahidəçisi Malanq Sambo Manneh bildirib.

"Qambiya orası 12 min kvadratkilometr və çaylarının ümumi uzunluğu 480 kilometr olan kiçik ölkədir. Lakin iqlimlə bağlı əsas problem daşınmardır. Güclü yağışlar zamanı evlər yarasız vəziyyətə düşür, ailələr məhv olur, insanlar heyətlərini itirir, evislər və orzaqsız qalırlar. Kənd təsərrüfatı sahələri tamamilə su altında qalır və bu, ciddi iqtisadi çətinliklər yaradır".

Malanq Sambo Manneh COP29-un təşkilatçılığını yüksək qiymətləndirərək bildirib: "Beş ay ərzində belə irimiq-yaslı infrastrukturunu qurmaq valəhədir. Gənc könlüllərin enerjisi və dostyoy xüsusi vurğulanmalıdır".

Iqlim dəyişkiliyilərinə qarşı real təsir göstərə biləcək qaraların qobul edilməsinin önməndən söz açan qambiyalı iştirakçı deyib: "Dünya, xüsusilə liderlər bu məsələyə dəha ciddi yanaşmalı və konkret tədbirlər görməlidirlər".

"COP29 peşəkarlıqla təşkil olunub"

"COP29 çox peşəkar təşkil olunub. Könlüllərin bəzilərinin tələbələr olduğunu gördüm. Düşünürəm ki, bu, düzgün istiqamətdir. Qeyd edim ki, Azərbaycana gələndə çox təsirlərinə rəm. Buranın hər şeyini - havasını, binaları, küçələrini bəyənirəm. Xüsusilə bu ölkədə olan təmizlik çox xoşuma gəlir".

Bunun qanlı jurnalist Benedikta Abekah deyib. "COP29-da iqlim dəyişkiliyinin təsirlərini müzakirə etdi. Bu problemlə bütün ölkələr mübarizə aparmalıdır - iştirakçı etmiş, iştirakçı deyib: "Dünya, xüsusilə liderlər bu məsələyə dəha ciddi yanaşmalı və konkret tədbirlər görməlidirlər".

COP29
Baku
Azerbaijan

"Yaşıl həmrəylik" Azərbaycandan başlayır

COP29 nümunəvi təşkilatlılıqla, əhəmiyyətli müzakirələrlə yadda qaldı

Bakıda iki həftə ərzində keçirilən BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) bütün dünya üçün vacib məsələlərin müzakirələri və verilən qararlarla əhəmiyyətli oldu. Bu mötəbər beynəlxalq tödürücü ilk dəfə evsahibliyi edən Azərbaycanın yüksək təşkilatlılığı noticəsində COP29 sədrliyinin Fəaliyyət Gündəliyi uğurla reallaşdı.

COP29-a evsahibliyi ölkəmizə beynəlxalq səviyyədə göstərilən etimadın, inamın nümunəsi idi. Noyabrın 12-də Bakıda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) bütün dünyaya üçün vacib məsələlərin müzakirələri və verilən qararlarla əhəmiyyətli oldu. Bu mötəbər beynəlxalq tödürücü ilk dəfə evsahibliyi edən Azərbaycanın yüksək təşkilatlılığı noticəsində COP29 sədrliyinin Fəaliyyət Gündəliyi uğurla reallaşdı.

Ölkəmiz həm yerləşdiyi məkan, həm gündən-güne yüksək nüfuzu, həm də bütün sahələrdə heyata keçirdiyi əhəmiyyətli fəaliyyəti ilə diqqət mərkəzindədir. Dövlətimizin başçısı Liderlər Sammitində çıxışında qeyd etdi ki, Azərbaycan COP29-a evsahibliyi etmək şərəfi verildi: "Biz bu qararı ölkəmizə olan hörmətin əlaməti, beynəlxalq arenada oynamadığımız fəal rələn dəvətləndirilməsi kimi görürük".

Dünyanın on böyük və mötəbər iqlim tədbirinin Liderlər Sammitində çıxış edən BMT-nin Baş katibi Antonio Guterres bütün dövlət nümayəndələrinə müräbit edərək diqqət etdi ki, artıq itirməyə vaxtımız qalmayıb: "İnsanlar, dövlətlər iqlim deyişmələrini qarşı mübarizə üçün vəsait ayırmalıdır. Əks halda bu, bəşiriyətə baba başa gələcək. İqlim məaliyyətə xeyirxah əməl deyil, bu, bir investisiyadır. Bu, ixtiyari məsələ deyil, məcburi məsələdir. Hər ikisi əvəz olunmuş tödürücü, buların bəşiriyətinə goləcəyi və firavənliliğinə üzün lazımdır".

Azərbaycanın "yaşıl təşəbbüsleri" nə qlobal dəstək

COP29 və "yaşıl enerji" ixracı

Qlobal iqlim sessiyası Azərbaycanın bu sahədə də öndə olduğunu təsdiqlədi

Azərbaycan bərpaolunan enerji sahəsində qabaqcıl ölkələr sırasına yüksəlmək oznadır və bu məqsədə zəngin külək və günəş potensialından istifadə edir. Bu, həmçinin ölkənin 2050-ci il qədər istixana qazı emissiyalarını 40 faiz azaltmaq planının mühüm tərkib hissəsidir.

Ölkəmiz 2030-cu ilə qədər elektrik enerjisində bərpaolunan enerjinin qoyuluş güci üzrə payını 30 faiza çatdırmaq və "yaşıl enerji" sahəsində lider olmaq üçün mövcud enerji sistemini şaxolondur. Azərbaycan bəhədə nümunəvi ölkə kimi 1,5°C hədəfində uyğun olaraq növbəti Milli Səviyyədə Müeyyən Edilmiş Təhfələr sonəri çərçivəsində öz hədəflərini yeniləyəcək.

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərafər Konfransının 29-cu Sessiyası çərçivəsində Beynəlxalq Bərpaolunan Enerji Agentliyinin pavilyonunda Azərbaycanın Hidrogen üzrə Milli Strateji Baxış sonodonun təqdimatı baş tutdu. Hidrojen üzrə Milli Strateji Baxış sonəri COP29 prezidentliyi tərəfindən elan edilmiş Hidrojen Bayannamasına və ölkəmiz tərəfindən həyata keçirilən "yaşıl enerji" dəhlizləri konsepsiyasına uyğun olaraq hidrogendən istifadə ilə bağlı göləcək planları özündə oks etdirir. Hidrojen üzrə Milli Baxış sonəndə bütün əsas istiqamətlər, o cümlədən ətraf-mühit, nəqliyyatda və neft-kimya sonayesinde, həmçinin dekarbonizasiyası çətin olan sahələrdə (sement, polad və s.) istifadəsi kimi məsələlər nozərə alınmış və iqlim dəyişikliyinə mübarizə sahəsində hazırlanmış sonadərə, 3-cü Milli Səviyyədə Müeyyən edilmiş Təhfələr sonəri ilə uyğunluq təşkil edir.

Strateji Baxış sonodonun ilkin hədəf dövründə (2030-cu ilə doğru) bərpaolunan enerji potensialından istifadənin genişləndirilməsinə üstünlük verilməsi, daha kiçik miqyaslı hidrogenasasi məhsulların istehsal üzrə layihələrinin dos-taklənməsi, Azərbaycanda karbonun saxlanması texnologiyalarının təkmilləşdirilməsi, "yaşıl enerji" dəhlizi konsepsiyasının daha da inkişaf üçün beynəlxalq tərfədlərlə əməkdaşlıq edilməsi, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi oks olunmuşdur. Növbəti dövrde (2050-ci ilə doğru) bərpaolunan enerji resurslarından və karbon tutulması, saxlanması və istifadəsi (CCUS) texnologiyasından istifadə etmeklə qlobal hidrojen iqtisadiyyatında aparıcı mövqə tutmaq, Avropa və Asiya arasında beynəlxalq təcarti tomin etmək üçün "yaşıl enerji" dəhlizi yaratmaq, nəqliyyatda və neft-kimya sonayesinde bazar payını ola keçirmədiq yetirək aşagı karbonlu yanacaq və məhsulların istehsalına üstünlük verilməsi kimi istiqamətləri özündə oks etdirir.

Sənədə əsasən, "yaşıl hid-

rogen" in istehsalı ilə əlaqədar verilən proqnoz 3 ssenariyə (balanslaşdırılmış, sürətləndirilmiş və ambisiyalı) əsaslanır. Hər ssenari üzrə "yaşıl hidrojen" dən ölkədaxili istifadə və ixrac üçün istiqamətlər, eləcə də telesb olunan bərpaolunan enerji gücünə dair qiymətləndirmələr aparılıb. 2050-ci ilə qədər "yaşıl hidrogen" in istehsalı üzrə balanslaşdırılmış və sürətləndirilmiş ssenarırlara uyğun olaraq 9 QVt və 18 QVt həcmində bərpaolunan enerji qoyuluş gücü tələb edilir. 2060-ci ilə proqnozlaşdırılan ambisiyalı ssenarırla iso 30 QVt həcmində bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaolunan enerji mənbələrinin quraşdırılmış güci ilə bağlı həzirdə araşdırımlar aparılır. Həmin hədəflərə nail olmaq üçün dənizdə külək enerjisindən istifadə ilə yanış, hibrid şəkildə quruda külək və gənə enerjisindən da istifadə olunması məmkündür. Əlavə olaraq bərpaolunan enerji həmçinin quraşdırılması hədəfənmişdir. Bu məqsədə bərpaol

Kütləvi iştirak, böyük ictimai maraq, peşəkar təşkilatlılıq

"COP29-da uyğunlaşma ilə bağlı çox yaxşı layihələr var idi"

"COP29-a Aral dənizinə uyğunlaşma üzrə qlobal məqsədi muzakirə, eyni zamanda itki və zərərlə bağlı bir çox sessiyada iştirak etmək üçün gəlmisiş".

Bu sözləri AZERTAC-a açıqlamasaında Bangkokda yerləşən Birleşmiş Millətlər Təşkilatının Asiya və Səkit Okean regionu üzrə iqtisadi və sosial komisiyasının fəlakət riskinin azaldılması üzrə rəhbəri Sanjay Srivastava söyləyib. O, iştirak etdiyi sessiyaları son derecə qonaqbəxəs hesab edib: "COP29-da uyğunlaşma ilə bağlı çox yaxşı layihələr var idi. Konfrans yumşaldılma və uyğunlaşmamı bir araya gotirdi. Bu, COP29 konfransının unikallığıdır".

"COP29-la bağlı xəbərləri AZERTAC-dan izləyirəm"

"Mən Bolqaristan milli xəbər agentliyinin baş redaktoruyam. Bu, iqtisadiyyat departamentiñindən bir həmkarla kürməlikdə işləndirdim ikinci COP tədbirindən".

Bakı məni özüne heyran etdi. Konfransın keçirildiyi məkan inanılmazdır".

Bu sözləri Bolqaristan milli xəbər agentliyinin (BTA) baş redaktoru Antoaneta Markova deyib. "Konfransın gözlədiyiñi noticorlərdən çox şey asılıdır. Bakıdan Braziliyadək köçək məsələlər olacaq, amma xəli irəliləyişləriñ de əldə olunacağına inanırıam. Dünya ölkələri birlikdə hərəkət etməlidir.

Biz jurnalistlər xaricə soyahət edəndə və tərəfdəş təşkilatlar dan ölkəmələrimizi görəndo çox sevinirik. Nəcə gündür COP29-la bağlı xəbərləriñ sizin xəbər agentliyinizdə - AZERTAC-dan izləyirəm", - deyə bolqarstanlı jurnalist qeyd edib.

"COP29-da müsbət qərarlar veriləcəyinə inanıram"

"İqlim dəyişikliyi muzakirələrində iştirak etmək üçün Maldiv adalarından gəlməmiş. Azərbaycan COP29-un hazırlanmasına xüsusi soy götürür".

Buradakı xidmətlər, her şəy mükəmməl şökildə qurulub. Buna görə do Azərbaycan dövlətinə öz töşəkkürüm bildirirəm".

Bu sözləri Maldiv adalarının Ötrəf Mühit və Enerji Nazirliyinin İqlim dəyişikliyi departamentiñ direktoru Ali Shareef deyib.

COP29-da iştirak etməyinən əsas məqsədinin iqlim maliyyəsi olduğunu deyən departament direktoru müsbət qərarların veriləcəyinə inandığını bildirib.

"COP29-da yumşaldılma və uyğunlaşma ilə bağlı bir çox isitiqamətde yekunlaşacağına ümidi etdiyimiz başqa elementlər də var, lakin on əsası maliyyədir", - deyə o olavə edib.

"COP29-un inkişaf etməkdə olan ölkələrin öhdəliklərini yerinə yetirəcəyinə ümid edirik"

"COP29-da inkişaf etməkdə olan ölkələrin öhdəliklərini yerinə yetirəcəyinə ümid edirik". Bu sözləri Qvineyanın Ötrəf Mühit və Davamlı İnkişaf Nazirliyinin rəsmisi Kadıyu Daleyn Diallo deyib.

O, Bakıda COP-un təşkilatçılarıñ çox heyran qaldığı bilidir: "Həqiqətən, təşkilatçı mükemməldir. Düzgün istiqamətlərini göstərmək üçün kifayət qədər insan colb edilib. Hər sey yaxşı qaydada təşkil olunub. Biz bunu böyəndik, Şəhər təmizdir, əhalisi qonaqpərvərdir. Bir sözələr, hər sey çox gözəldir".

Diallo COP29-dan gözləntilərini da açıqlayıb: "Mənim gözləntilərim əksər Afrika ölkələrinin gözləntiləri kimidir. Biz iqlim dəyişikliyi noticorisoñdan yaranan itkiłar və zərərlər üçün çoxlu maliyyə vəsaiti əldə etməyi ümid edirik".

"Asiya və Avropa arasında körpü olan Azərbaycanın inkişaf etmiş mədəniyyəti var"

"Biz COP29-da iştirak edərək icmalarımıza iqlim dəyişikliyiñ uyğunlaşmadıñda kömək edəcək dəstəklər axtarırıq. Eyni zamanda bu prosesdə bizə nəyin kömək edə biləcəyini öyrənirik. Bu sahədə an kritik məsələlərdən biri iqlim dəyişikliyindən təsirlənən inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün maliyyə dəstəyinin təmin edilməsidir".

Bu sözləri COP29 iştirakçısı, Afrika Kənd Təsərrüfatı Texnologiyası Fonduñun nümayəndəsi Vitumbiko Chinoko deyib.

O vurğulayıb ki, Afrika Kənd Təsərrüfatı Texnologiyası Fondu 24 ölkədə faaliyyət göstərir. "Ölkəmizdə iqlim dəyişikliyinin təsirləri noticorisoñda biomüxtəlifliyin pozulması, torpaqla bağlı problemlər və məhsuldarlığın aşağı düşməsi müşahidə olunur. Torpaqın münbitliyinin pisləşməsi məhsuldarlığımıza və iqtisadiyyatımıza ciddi şəkildə mənfi təsir edir", - deyə o bildirib.

Vitumbiko Chinoko ilə dəfə Azərbaycana səfər etdiyini vurğulayaraq ölkəmiz haqqında toossütürlərin bölgüsü: "Ölkəmizdə iqlim dəyişikliyinən təsirlər məlumatlı məlumatlı olsam da, Azərbaycanı çox böyəndim. Asiya və Avropa arasında körpü olan bu ölkənin inkişaf etmiş mədəniyyəti, dadlı yeməkləri, mehriban insanları və zəhmətək könlülləri var".

"Bakı COP29-da innovativ rəqəmsal platforma təqdim edib"

"Heyrətamız təşkilatçı, hər sey düşünlüb - rahat logistika, qonaqpərvərlik. Həm də çox vacibdir ki, bu, rəsursları paylaşı, əlaqələr mübahiləsi edə, on yaxşı təcrübələri bölgüsü biləcəyiniz yaxşı düşünlülmüş rəqəmsal platformadır. Mənə elə galır ki, bu, xüsusilə olaraq məhəş COP29-də tətbiq edilən belə innovativ hələrdən biridir".

"İqlim böhrəni fəlakətli nəticələrə gətirib çıxara bilər"

"Dövlətlərin ətraf mühitin mühafizəsi prinsiplərinə zidd olaraq iqtisadiyyati inkişaf etdirmək cəhdələri bütün bəşəriyyət üçün fəlakətli noticorlara gətirib çıxara bilər".

Bu fikri tanımış türkili ekspert, iqtisadiyyatda dair 26 kitabın müəllifi, elmlər doktoru Mahfi Üzüm söyləyib.

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçiva Konvensiyasının Tərəflər Konfransının Bakıda keçirilən 29-cu sessiyasının (COP29) əhəmiyyətini şərh edən iqtisadiyyat dənizlərinin aktiv artımı templorino diqqət çökərək qeyd edib ki, təkcə son 23 il ərzində qlobal ÜDM höcmi üç dəfə artaraq 105,4 trilyon dollar həddinə çatıb.

"Resurslardan somorosiz istifadə edilməsi və ətraf mühito nəzarətsiz emissiyalar töböt və bəşəriyyət üçün zərərlidir. Qlobal temperaturun artması sohralasma, meşə sahəsinin azalması, bulaqların orası, quraqlıq, anomal temperatur rejimləri və biomüxtəlifliyin azalması ilə əlaqələndirilir", - deyə ekspert salayaraq, ekoloji addımların inkişaf etməkdə olan ölkələrdən vaxt qeyri-populyar olduğunu etrafı edib.

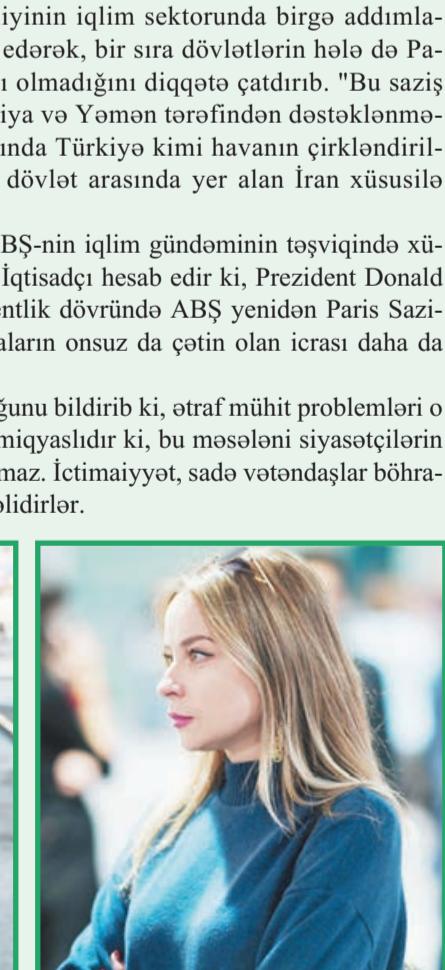
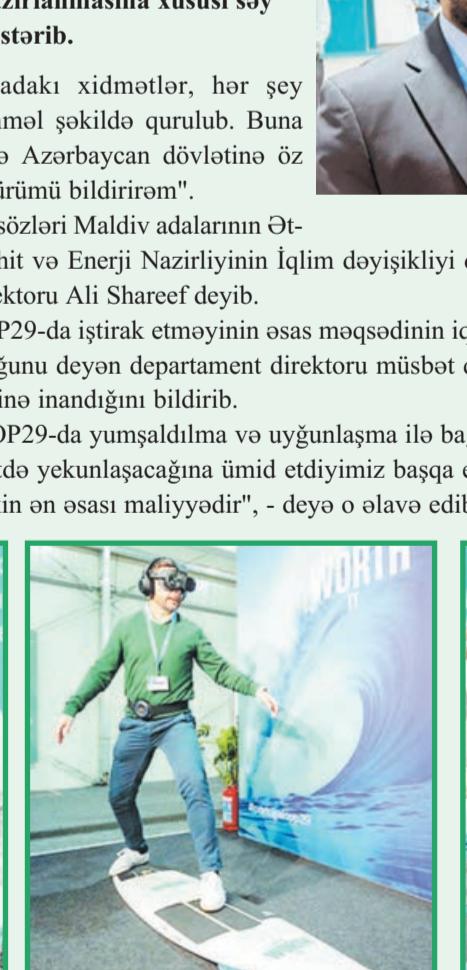
Eğilmez bu gün atmosfera atılan istixana qazlarının on azı yarısında Əsimalı yarımküre ölkələri, xüsusilə Çin, ABŞ, Avropanın ölkələri və Hindistanın payına düşdürüyü qeyd edib.

Onun sözlerinə görə, Türkiye atmosferin istixana qazları ilə çirkiləşməsindən görə dünənnə 20 ölkəsindən, coğrafi mövqeyinə görə isə bu ölkə iqlim dəyişikliyinin təsirlərinə on çox məruz qalan ölkələrdən bürdədir.

Elmlər doktoru alimlərin iqlim dəyişikliyinin mənfi noticorlərin ilə növbədə Türkiyənin Aralıq dənizi regionunun, elecə də Şərqi və Cənub-Şərqi Anadoluda bölgəsinin sakinlərinin hiss edəcəyi ilə bağlı hesablamalarına diqqət çəkib.

Ekspert dünya birliliyin iqlim sektorunda birgə addımların vacibliyini qeyd edərək, bir sıra dövlətlərin hələ də Paris Sazişinin iştirakçılığı olmadığını diqqətən çatdırıb. "Bu saziş hələ də İran, İraq, Liviya və Yəman tərəfindən dəsteklənməyib. Bu dövlətlər arasında Türkiye kimi havannı çirkiləndirməsinə görə TOP 20 dövlət arasında yer alan İran xüsusilə ona mənfi etibarlıdır".

Eğilmez onun olduğunu bildirib ki, ətraf mühit problemləri o qədər əhəmiyyətli və miqyaslıdır ki, bu məsələni siyasetçilərin vicdanına buraxmaq olmaz. İctimaiyyət, sadə vətəndaşlar böhrənin həlliñə cəlb edilməlidirlər.

Məktublar: problemlər, rəylər, təkliflər...

• ŞƏHİDLƏR ÖLMÜR
Igidliyi ilə seçilən Vətən oğlu

44 gün davam edən və Zəfərlə başa çatan Vətən müharibəsində igidliyi və casarəti ilə seçilən qəhrəmanlarımızdan biri də şəhid Ülfət Babazadədir.

Ülfət Qabil oğlu Babazadə 2000-ci il fevralın 8-də Lənkəranın Daştatük kəndində anadan olub. Orta məktəbi bitirdikdən sonra Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi herbi xidmətə başlayıb. Sonra Cəlilabadlı herbi hissəsi Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin sırasında xidmət edib. 2020-ci il sentyabrın 27-də torpaqlarını azad etmək uğrunda Vətən müharibəsi başlayanda cəbhəyə yollanıb, Kəlbəcər, Cəbrayıllı, Füzuli və Şuşanın işgaldən azad olunmasında feal iştirak edib. Müharibədə odun-alovun içində zoferlər çıxan Ülfət Vətən müharibəsinin başa çatmasına cəmi 6 saat qalmış Şuşa şəhərinin yaxınlığında qəhrəmancasına şəhidlik zirvesinə yüksəlib.

Ülfət Babazadə ölümündən sonra "Azərbaycan Bayrağı" ordəni, "Vətən uğrunda", "Cosur döyüşü", "Füzulinin azad olunmasına görə", "Zəngilanın azad olunmasına görə", "Qubadlının azad olunmasına görə" və "Şuşanın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.

Şəhidin xatirəsi Lənkəran rayonunda, doğulduğu boyaya-şəhərdə Daştatük kəndində eñiz tutulur. Onun adının eñəniləşdirilməsi üçün kəndin mərkəzində xatırə parkı, abidə kompleksi və bulaq inşa edilib.

Ağaddin BABAYEV,
Lənkəran rayonu

• RAZILIQ "Şəhid övladının xatirəsi həmişə eñiz tutulur"

2020-ci ilin 27 sentyabr tarixi Azərbaycan xalqının yad-daşına bizi böyük Qələbəyə, şanlı Zəfərə aparın yoluñ başlangıç tarixi kimi yazıldı. Qarabağ adlı haqqı savaşımıza məhz o gün başlandı.

44 gün davam edən savaşda Azərbaycan Ordusu Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Qələbə qazandı. 30 ilə yaxın işgal altında qalan torpaqlarımız müzəffər ordumuzun, əsər və zabitlərimizin səcaati, qəhrəmanlıq sayısında azad edildi. 8 Noyabr yaddaşlara Zəfər Günü kimi yazılıdır.

Bu məqəddəs yolda zabit və əsgərlərimizin bir qismi şəhid, bir qismi qazi oldu. Vətən müharibəsində qanı ilə tarix yazaraq 25 yaşında şəhidlik zirvesinə ucalan oğullardan biri de monim övladım, tibb xidməti leytenantı Adil Əsfəndiyev oldu. Oğlum döyüş meydandasında göstərdiyi igidliyi gərginliklə qazandı. 20 Yanvar, Təbriz, Füzuli-Cəbrayıllı-Xocavənd rayonları istiqamətinə gedən döyüşlərdə şəhidliyə qovuşmuşdur.

Övladımın şəhidliyindən 4 il keçəndən sonra, onun xatirəsi daim eñiz tutulur. Keçirilən bütün tədbirlərdə oğlumun da adı böyük hörmətə çəkilir, onun göstərdiyi qəhrəmanlıqlar tekrar-tekrar yad edilir. Bu dəfə də Zəfər Günü münasibətilə keçirilən tədbirlər-

tən uğrunda", "Şuşanın azad olumasına görə", "Füzulinin azad olumasına görə", "Xocavəndin azad olumasına görə", "Hərbi xidmətlərə görə" medal-ları ilə təltif edildi.

Övladımın şəhidliyindən 4 il keçəndən sonra, onun xatirəsi daim eñiz tutulur. Keçirilən bütün tədbirlərdə oğlumun da adı böyük hörmətə çəkilir, onun göstərdiyi qəhrəmanlıqlar tekrar-tekrar yad edilir. Bu dəfə də Zəfər Günü münasibətilə keçirilən tədbirlər-

də oğlumun haqqında yüksək fikirler sözləndirildi.

Adil Əsfəndiyev 2012-ci ildə Qazax şəhər Mehdi Hüseyin adına humanitar və tibbənə fənleri üzrə məktəb-liseyi bitirmiş, elə həmin il Azərbaycan Tibb Universitetinə daxil olmuşdur. 2018-ci ildə universitetin Hərbi tibb fakultəsinin "Hərbi hekim işi" ixtisasını bitiren A.Əsfəndiyev təyinatla Naxçıvan Muxtar Respublikasının Culfa rayonunda həkim kimi hərbi xidmətə başlamışdır. "N" sayılı hərbi hissənin qərargah və təchizat böülünləri tibb məntəqəsinin rəisi olmuşdur. Vətən müharibəsinin ilk günlərindən cəbhəyə yollanıb təxidməti leytenantı Adil Əsfəndiyev oktyabrın 10-də Füzuli-Cəbrayıllı-Xocavənd rayonları istiqamətinə gedən döyüşlərdə şəhidliyə qovuşmuşdur.

Qəhrəman şəhidin adını əbədiləşdirmək üçün Qazax Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının qarşısında bulaq-abidə kompleksini inşa olunmuş, yaşadığı evin önündə barelyefi vurulmuşdur.

**Qədir ƏFƏNDİYEV,
şəhid atası**

Ərazinin qorunmasının təmin edilməsi üçün yerli icra orqanına müraciət ünvanlanmışdır

"Azərbaycan" qəzeti 7 sentyabr 2024-cü il tarixli sayında dərc edilmiş "Tarixi mədəniyyət abidələrimizi göz bəbəyimiz kimi qorunmalyı" sərəlvəhəli yazıcı Bakı şəhəri, Sabunçu rayonu Lohis bağları massivində yerləşən 4483 nömrəli bağı sahəsinin cənub-qərbində, 35-ci dalağın sonunda yerləşən təxizatlı tibb məntəqəsinin rəisi olmustur. Vətən müharibəsinin ilk günlərindən cəbhəyə yollanıb təxidməti leytenantı Adil Əsfəndiyev oktyabrın 10-də Füzuli-Cəbrayıllı-Xocavənd rayonları istiqamətinə gedən döyüşlərdə şəhidliyə qovuşmuşdur.

Söziyədən oraziyə baxış keçirilmiş, qəbir daşlarından toxinen 40-50 metr konarda yerləşən və 1,3 metr dorinlikdə 6 kvadratmetrlik sahənin qazıldıqı müəyyən edilmişdir. Ərazinin qorunmasının təmin edilməsi üçün Sabunçu Rayon icra Hakimiyyətinə müraciət ünvanlanmışdır.

Qeyd edək ki, sözügedən oraziyə baxış keçirilmiş, qəbir daşlarından toxinen 40-50 metr konarda yerləşən və 1,3 metr dorinlikdə 6 kvadratmetrlik sahənin qazıldıqı müəyyən edilmişdir. Ərazinin qorunmasının təmin edilməsi üçün Sabunçu Rayon icra Hakimiyyətinə müraciət ünvanlanmışdır.

Səbinə HACIYEVA,

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi yanında
Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə
Dövlət Xidmətinin rəisi

Problem həll olunmuşdur

"Azərbaycan" qəzeti 12.10.2024-cü il tarixli sayında dərc edilmiş "Zəbil konteynerləri vaxtında boşaldılmır" sərəlvəhəli oxucu məktubunda qaldırılmış problemin həlli istiqamətində tədbir görülməsi barədə Yasamal Rayon icra Hakimiyyətinə ünvanlaşdırıldıq 14.10.2024-cü il tarixli məktubda baxılmışdır.

Bildirilən ki, qaldırılan məsələ ilə bağlı Yasamal Rayon Mənzil-Kommunal Təsərrüfatı Birliyinin orası üzrə 19 sayılı mənzil-kommunal istismar sahəsinin əməkdaşları tərəfindən Yeni Yasamal yaşayış massivi Əsəd Əhmədov küçəsinə baxış keçirilmişdir. Baxış zamanı ərazinin "Akord" Etalon MTK yaşayış kompleksinə aid olmasına baxmayaq, Yasamal rayon MTKB-nin işçiləri tərəfindən müəmmələt olaraq yığışdırıldığı və mösət tullanıtlarının təmizlik idarəsinin texnikası vasitəsilə daşındığı məlum olmuşdur.

Ünvanın nəzərdə saxlanılması orası üzrə 19 sayılı mənzil-kommunal istismar sahəsinə tapşırılmışdır.

Hüseyin ƏFƏNDİYEV,
Yasamal Rayon icra Hakimiyyəti
başçısının birinci müavini

"Su təminatında olan çətinliklər aradan qaldırılmışdır"

Sizin 3 oktyabr 2024-cü il tarixli məktub ilə Regional Su Meliorasiya Xidmətinin təminatında olan çətinliklər aradan qaldırılmışdır. Səhərin əməkdaşları tərəfindən 19 sayılı mənzil-kommunal istismar sahəsinin əməkdaşları tərəfindən Yeni Yasamal yaşayış massivi Əsəd Əhmədov küçəsinə baxış keçirilmişdir. Baxış zamanı ərazinin "Akord" Etalon MTK yaşayış kompleksinə aid olmasına baxmayaq, Yasamal rayon MTKB-nin işçiləri tərəfindən müəmmələt olaraq yığışdırıldığı və mösət tullanıtlarının təmizlik idarəsinin texnikası vasitəsilə daşındığı məlum olmuşdur.

Məlumat üçün bildiririk ki, Yuxarı Silyan kəndinin 1200 hektar pay və 135 hektar həyəti sahələri, o cümlədən Yemilxan Əhmədovun 1,58 hektar ekin sahəsi Göyçay çayından qidalanan Yuxarı Silyan suvarma arxi və sitəsilə suvarma suyu ilə təmin olunur.

Cari il iyul ayının sonunda Göyçay çayından keçən sel sularının tosirisindən Yuxarı Silyan suvarma arxının lillənməsi səbəbindən su təminatında müəyyən çətinliklər yaranmışdır. İdarə tərəfindən Yuxarı Silyan kəndinin arxlarında 22 km lidden temizləmə işləri aparılaraq su təminatında olan çətinliklər aradan qaldırılmışdır. Yemilxan Əhmədovun 1,58 hektar yonca sahəsi Yuxarı Silyan kanalından 3 dəfə suvarma suyu ilə təmin olunmuşdur.

İlham QULİYEV,
Regional Su Meliorasiya Xidmətinin idarə Heyətinin
sədr vəzifəsinin müvəqqəti icra edən - sədr müavini

Obyektlərinə xəbərdarlıq edilmişdir

Qəzeti 11.10.2024-cü il tarixli sayında dərc edilmiş "Gültepe kəndində əsərli əməkdaşlıq işləri" sərəlvəhəli oxucu məktubunda qaldırılmış problemin həlli istiqamətində tədbir görülməsi barədə Yasamal Rayon icra Hakimiyyətinə ünvanlaşdırıldıq 14.10.2024-cü il tarixli məktubda baxılmışdır.

Əməkdaşlarımız müvafiq qurumların iştirakı ilə ünvanda olaraq aşkar olunmuş növbənlər dairət tərtib etmiş və obyektlərinə gələcəkde belə hallarla yol verilməməsi barədə ciddi xəbərdarlıq edilmişdir.

Hüseyin ƏFƏNDİYEV,
Yasamal Rayon icra Hakimiyyəti
başçısının birinci müavini

• OPERATİVLİK
Belə ola həmişə

Sumqayıtda su sarıdır problem yoxdur. Olanda da əlaqədar təşkilatlar tərəfindən operativ aradan qaldırılır. Yənə sonunda iki və üçüncü mikrorayonlarda su xələri dəyişdirildi və bundan sonra normal təzyiqdə su ilə təchiz edildi.

• ABADLIQ

Səhərimizin küçələri asfaltlaşdırılır

Lənkəran rayonunun sosial-iqtisadi inkişafına dair tədbirlər planına uyğun olaraq, əhəmənətə təmirə etməyi olan küçələrin siyahısı müsyyənləşdirilib və ayrılmış bündən cərçivəsində növbəlilik əsasında asfaltlanma işləri aparılır.

İlin sonundak 11 küçənin asfaltlaşdırılması nəzərdə tutulub. Bunlar şəhərlərin adlarını daşıyan Elşad Zeynalı, Orxan Quluzadə, Emil Qurbanov, Hamid Əskərov, Elnur Talibov, Ehtiram Hüseynov və 20 Yanvar, Tofiq İsmayılov, Vəqif Hüseynov, Mirmustafaxan, Əli Məmmədov küçələridir. Artıq bu istiqamətdə hazırlanı-

Şəhərimizin küçələri asfaltlaşdırılır

"Payız-qış aylarında yolsuzluq üzündən kəndimizə gedib-gəlmək olmur"

Kəndlərimiz yaşlılıqlar içinde bəzəkli galinə xatırladır. Bizim torfa təşrif buyurun qonaq qarşılıqlı mənzərləri yaddaşına hopdurub xatırəyə çevirir, bu yerlərə tekrar-tekrar gəlməyə qarar verir.

Təbii ki, yol problemi həll olunsa. Ötən il rayon mərkəzindən beş kəndi birləşdirən yol təmir edildi. 30 kilometrlik yol asfaltlandı, işqı dirəkləri dayılandırıldı. 30-40 ilid ki, həmin yol yarasız vəziyyətdə idi.

Kəndlərin çoxu bu yolu üstündə yerləşir. Amma bizim Gültəpə kəndi yoldan bir neçə kilometr aralı, bir qədər yüksəklikdədir. Təmir gedəndə bize bildirdilər ki, kəndimizin içindən keçən yol da normal hala götürülecek. Lakin bu, səz olaraq qaldı. İstə havalarda yenə kəndə gedib-gəlmək olur. Amma yağışlı və qarlı günlərdə bu tərəfə gəlmək mümkün deyil. Ona görə de payız və qış aylarında rayon mərkəzi ilə əlaqə kəsilsər. Bu da əhalini çətin vəziyyətə salır.

Hörmətli redaksiya, xahiş edirik bizim səsini yuxarı orqanlara çatdırısmız ki, qolib bir tədbir görsünər.

Ramilo SEYİDƏHMƏDOVA,
Vəqif KƏRİMÖV,
Anar FƏRZƏLİYEV,
Yaşma qəsəbəsinin sakini

Nuru QARAYEV,
Quba rayonunun Gültəpə kəndi sakini

• GİLEY

Pensiyamızı almaq üçün Sumqayıt və ya Xızıya getməli oluruq"

Yaşadığımız Yaşma qəsəbəsi Baki-Quba yolunun üstündə yerləşir. Əvvəllər cəmi 100 evdən ibarət həmən qəsəbənin ərazisi indi xeyli genişləndi.

Yaşmada son illər quruculuq və abadlıq işləri dəyərli. Abadara yollar, sira ilə düzülen həyət evləri qo-

Elçin NƏSİROV,
Sumq

